

И во мне, вот по тем же законам,
Усмирятся бешеный пыл.
Но и все ж отношусь я с поклоном
К тем полям, что когда-то любил ¹.

Într-o altă poezie, și mizantropică și ironică, concedind într-un fel că nu mai are drept să ceară nimic de la viață, Esenin observă prin geamul cârciumii un copil care, în culmea beatitudinii, se scobește în nas. Uimit, poetul restabilește antiteza între cei ca el, condamnați la neliniște, și cei care acceptă oricând să se mulțumească cu bucuriile banale ale prozei. Nu mai are putere să-i condamne pe aceștia, dar îi și avertizează:

Ковырай, ковырай, мой милый,
Суй туда палец весь,
Только вот с эфтой силой
В ушу мою не лезь.

Я уж готов. Я робкий.
Глянь на бутылку рать!
Я собираю пробки —
Душу мою затыкать ².

Schimbarea de intonație e pregnantă. Poetul nu mai acuză pe nimeni, ci se apără. Mai mult, autocritica e atât de completă, încât — din când în când — are chiar senzația că și-a găsit un nou rost în lume, o nouă temă organică, la nivelul tensiunii creatoare de odinioară:

Издатель славный! В этой книге
Я новым чувствам предаюсь,
Учусь постигнуть в каждом миге
Коммуну вздыбленную Русь ³.

Hotărîrea poetului a atât de categorică, încît pînă și în *Scrisoare către mama*, evocînd nostalgic tot ce-l leagă de trecut, imploră, de fapt, nu pe bătrînă, ci propria sa natură rebelă:

Не буди того, что отмечалось,
Не волнуй того, что не сбылось ⁴.

¹ Am obosit să mă chinuiesc fără scop, / și cu un zîmbet ciudat pe față / am îndrăgit și port în corpul ușor / lumina tihnită și liniștea unui mort. // Și acum parcă nici nu mi-e greu / să schiopătez din circumă-n circumă. / Ca într-o cămașe de forță / Noi îmbrăcăm natura în beton. // Și în mine, pe baza acelorași legi, / se potolește verva turbată. / Și totuși mă închin / cîmpiiilor pe care cîndva le-am iubit.

² Scobește-l, scobește-l, drăguțul meu, / bagă acolo degetul întreg, / dar cu puterea aceasta / nu mi te băga și în suflet. // Cu mine s-a sfîrșit. Sînt un timid. / Uită-te la armata sticlelor! / Eu culeg dopuri / ca să-mi astup sufletul.

³ Editorule destoinic, în această carte / mă dedau unor simțiri noi, / invăț să înțeleg fiecă clipă / Rusia pe care comuna a ridicat-o în două picioare.

⁴ Nu trezi visurile neîmplinite, / Nu tulbura ceea ce nu s-a realizat...